

Vt 21 Palojoensuu–Maunu, Enontekiö

Tieosuus on osa valtakunnallista pääväyläverkkoa (taso II) ja tärkeä kansainvälinen yhteys (E8) Pohjois-Norjaan. Osuus ei täytä pääväylille asetettuja palvelutasotavoitteita. Tie on kapea, geometrialtaan ja kunnoltaan huono ja liikenneturvallisuus keskiarvoa huonompi.

Nykytila

Nykyinen tiejakso ei vastaa leveydeltään (päälysteen leveys pääosin 6,5 m), geometrialtaan tai kunnoltaan pääväylille asetettuja minimivaatimuksia. Keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä tiejaksolla vaihtelee välillä 440–1100, josta raskaan liikenteen osuus on 16–40 %. Liikenteen kausivaihtelu on erittäin suurta hiihto-, pääsiäis- ja kesälomien sekä ruskan aikaan.

Suunnittelualueella on tapahtunut 13 tieliikenneonnettomuutta viimeisen viiden tilastointivuoden aikana. Tieliikenneonnettomuuksista henkilövahinkoihin on johtanut kuusi tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa on kuollut yksi henkilö ja loukkaantunut yhteensä viisi henkilöä.

Tieosuudella tapahtuu runsaasti rekkojen suistumisonnettomuuksia talviolosuhteisiin tottumattomien ulkomaisten kuljettajien menettäessä ajoneuvonsa hallinnan. Suistumisonnettomuuksia ei merkitä virallisiin tilastoihin, joten niiden kokonaismäärää ei tiedetä. Suistumisonnettomuudet sekä ajoneuvojen nostotoimenpiteet katkaisevat valtatie liikennöinnin ja aiheuttavat merkittäviä häiriöitä liikenteelle ja hälytysajoneuvoille, koska tiellä ei ole kiertotiemahdollisuutta. Liikenteen ollessa katkaistuna, kiertomatka voi olla jopa 450 km.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

- Hankkeen tavoitteet:
- Tie täyttää pääväylille asetetut liikenteelliset ja liikenneturvallisuuteen liittyvät tavoitteet.
 - Tien leveys 9/7 m, geometria ja rakenne on kunnostettu ja kohtaamistilanteet ovat turvallisia.
 - Nopeusrajoitus 100 km/h, liikenne on sujuvaa ja tehokasta ja liikkuminen on turvallista kaikilla liikkumismuodoilla kaikkina vuodenaikoina.
 - Matka-ajat ovat kohtuulliset ja hyvin ennakoitavissa.
 - Alueen saavutettavuus, pitkämatkaisen liikenteen turvallisuus ja sujuvuus paranevat. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan.
 - Joukkoliikenteen toimintaedellytykset paranevat.
 - Tien kunnossapito tehostuu.

Päivitetty: 7.1.2026

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/valtatie-21-parantaminen-palojoensuu-maunu-enontekiö>

Aikataulu

Tiesuunnitelma on laadittu välille Palojoensuu–Maunu vuonna 2025, ja se on osittain hyväksytty:

- Palojoensuun kylän pohjoispuoli-Kuttanen -osuus (16 km) on toteutuksessa,
- Palojoensuun kylän osuus (2,5 km) odottaa toteutusta/rahoitusta (tiesuunnitelma hyväksytty tältä osin),
- Kuttanen–Maunu-osuus (n. 30 km) odottaa toteutusta (Kuttanen–Jatuni tiesuunnitelma hyväksytty, loppuosa odottaa lakimuutosta).

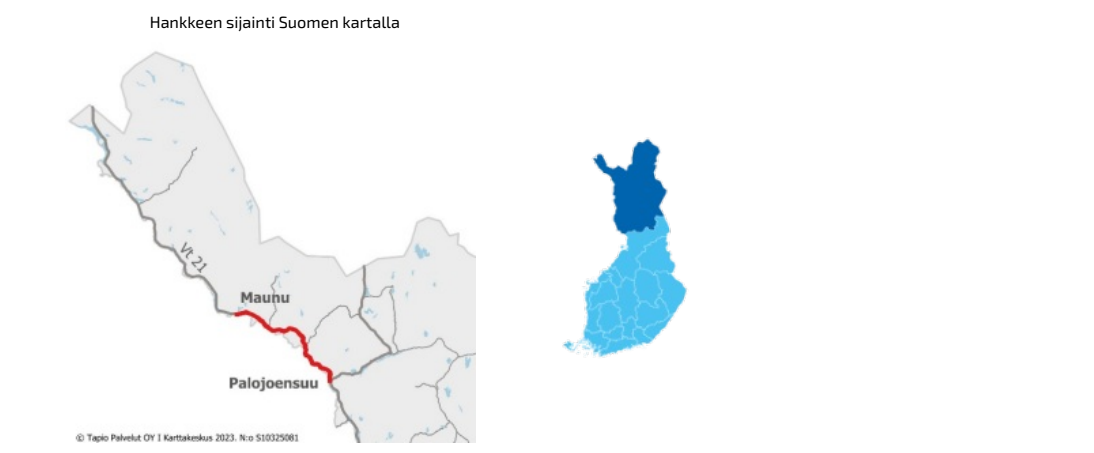
Hanke sisältyy Väyläviraston laatimaan investointiohjelmaan vuosille 2025–2032.

Kustannukset

Toteutuksessa olevan Palojoensuun kylän pohjoispuoli-Kuttanen -osuuden kustannusarvio on 30 M€.

Rahoitusta odottavien osuuksien kustannusarvio on 66 M€. Tähän lukeutuvat Palojoensuun kylän kohta ja Kuttanen–Maunu.

Rakentamiskustannukset on ilmoitettu indeksissä MAKU 2020= 100:145.

Keskeiset vaikutukset

- Saavutettavuus ja pitkämatkaisen liikenteen turvallisuus paranevat.
- Kuljetusten tehokkuus ja ennustettavuus paranee.
- Asukkaiden liikenneturvallisuus paranee erityisesti taajamissa.
- Häiriöherkkyys sääoloille vähenee.
- Kunnossapito tehostuu.
- Matkailuelinkeinon toimintaedellytykset (saavutettavuus, turvallisuus) paranevat.

Riskit

Hankkeeseen liittyy kustannusriski.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on valmistunut kesällä 2024.

- Hanke edistää saavutettavuutta, taloudellista tehokkuutta, liikenneturvallisuutta sekä kuljetusten ennakoitavuutta.
- Hanke edistää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, saavutettavuutta ja taloudellista tehokkuutta. Liikennejärjestelmän toimivuus sekä liikenneturvallisuus paranevat.
- Hanke lisää liikenteen sujuvuutta, vähentää raskaan liikenteen suistumisia ja niistä aiheutuvia pitkiä liikenteen keskeytyksiä ja pitkien kiertotieyhteyksien (jopa 450 km) käyttöä.
- Hanke vähentää raskaan liikenteen suistumisia, joita tapahtuu haastavista liikennöintiolosuhteista johtuen runsaasti. Tien leventämisellä ja geometrian parantamisella saadaan merkittävästi vähennettyä raskaan liikenteen suistumisonnettomuuksien määrää. Pysty- ja vaakageometrian muutokset vaikeimmissa paikoissa vähentävät merkittävästi pistemäisiä riskipaikkoja. Lisäksi tien leventäminen kokonaisuudessaan parantaa tien turvallisuustilannetta. Hanke tehostaa ja parantaa kunnossapitoa. Kylien kohdilla liikenneturvallisuus paranee tehtävien pienten toimenpiteiden ansioista.
- Valtatien parempi palvelutaso pienentää päästöjä ja vähentää routimisesta aiheutuvia haittoja. Valtatien parantaminen pienentää ilmastonmuutoksen vaikutuksia mm. parantuneella kuivatuksella.
- Hanke parantaa liikenteen taloudellisuutta etenkin elinkeinoelämän sekä työ- ja vapaa-ajan matkojen näkökulmasta. Tien kunnossapito tehostuu ja helpottuu, routavaurioiden vuoksi asetetut/asetettavat nopeusrajoitukset poistuvat.

Lisätietoa

Lapin elinvoimakeskus, Ylijohtaja Jaakko Ylinampa, p. 0295 037 199
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209